

מזון - היערכות למצב חירום

עם תחילתו של מצב חירום או כוננות לקראת אפשרות של התפתחות עימות צבאי, מומלץ לנקוט בכמה פעולות הכנה:

1. בעלי מרכז מזון מקומי, יש לצבור מלאי מזון מרוכז במחסנים ככל שניתן, עד למלאי שיספיק ל-30 יום, על פי יכולת האחסון של גרעינים ומזון גס.
2. אם התקופה היא תקופת הקציר, יש להיערך להכנת בורות התחמיץ במהירות ובהיקף המירבי הניתן, ואם יש צורך אף להקדים את הקציר.
3. יש לכסות ביריעות ניילון את פתחי האחסון וחזיתות הבורות וערימות החציר כדי שלא יזדהמו מחומרי לחימה כימיים.
4. יש לרסס בחומר מונע שריפה סביב המתבנים ולפזר את ערימות השחת כדי לצמצם את סכנת הדליקה העלולה להתפתח מפגיעת חימוש בסביבה.
5. רצוי להציב במקום בולט את פירוט תכנית ההזנה לפי קבוצות הבקר והיונקים, לפי שעות וסוגי מזון.
6. אם יש מחסור בתחליפי חלב ליונקים, ניתן להגמיעם בחלב מלא פעמיים ביממה, 2.5 עד 3 ליטר בכל פעם.
7. יש להאכיל פרות רק בתערובת המיועדת לבקר נחלב, תערובות אחרות עלולות להכיל חומרים מסוכנים לבקר ולבריאות הציבור. צאן יש להאכיל רק בתערובות המיועדות לצאן. תערובות אחרות עלולות להכיל חומרים מסוכנים לצאן.

מזון - נוהל לשעת חירום - חלוקת מזון ברפתות ובדירים

1. משרד החקלאות מחזיק מלאי לשעת חירום.
2. עם ההכרזה של הממשלה על מצב חירום/ לחילופין, פריצת מלחמה, רעידת אדמה וכדומה, תהיה מועצת החלב אחראית להעברת ההוראות והנחיות של משרד החקלאות לרפתות, לדירים ולמרכזי המזון.
3. הקצאת המזון לשעת חירום מבוססת על הקצאת מזון המתאימה לייצור 80% מכמות החלב המיוצרת בשגרה, היא מבוססת על הרכב המנה הכולית שהכין ד"ר גבי עדין. זאת, בהתאם לעיבוד מערכת המכסות בצורה חשבונאית למספר פרות ועגלות בכל רפת וצאן בכל דיר.
4. חוסר במזון לבעלי חיים, או צפי לחוסר כזה, ידווחו לספק המזון הרגיל של הרפת או למועצת החלב.
5. במשרד החקלאות יופעל בחירום צוות ניהול מלאי בחירום, שירכז נתונים ארציים ויווסי חלוקת המזון בכל הארץ. הצוות מורכב מאנשי
6. כל רפת ודיר יפעלו בכל דרך לקיים את מצבת בע"ח במשק על פי הקצאת המזון שתוכרז. במקרה הצורך, יזרזו את הוצאת בעלי החיים המתוכננים לשחיטה ויקטינו בכך את מספרם.
7. ההיקף ההקצאה יועבר למכון התערובת / מרכז המזון, הרפתנים ימשיכו לפעול כרגיל מולם והמנות שיסופקו הן מנות חירום קבועות על פי המתכונים וההרכבים שנקבעו לחירום כמפורט בהמשך.
8. החלוקה הפנימית בין האוכלוסיות השונות ברפת/דיר תיעשה על פי שיקול דעתו של הרפתן/נוקד.
9. נוהל זה הוא חדש ועלול להשתנות, במקרה של עדכון הנוהל תצא הודעה מפורטת.

מזון - חלוקת מזון בחירום

בקר

- בהנחה, שבזמן חירום הנמלים לא פעילים כבשגרה, יכול להיווצר מחסור בגרעינים ומקורות חלבון מחו"ל. על כן, מלאי המזונות המרוכזים מתוכנן לחלוקה לעדר החולבות (פרות ועגלות) ועדר הבשר (בקר במרעה ופיטום) בהתאם להנחיות הבאות:
1. כ-5% משלוחת הפיטום בהתאם להנחות הבאות תעבור לשחיטה מיידית.
 2. הזנת הפרות לחלב תותאם ליצור של 80% מכמות החלב המיוצרת בשגרה.
 3. חומרי לוואי לחים לא יהיו זמינים כשגרה בגין פעילות חלקית של התעשייה בזמן חרום.
4. מכוני התערובת ייצרו תערובות ייעודיות לשלוחת החולבות, עגלות עד גיל חצי שנה, עגלות מחצי שנה עד המלטה, עגלי פיטום, ואמהות במרעה. התערובות השונות מתוכננות להשלים במנות השונות, את מלאי המזונות הגסים במרכזי המזון העצמאים ו/או המסחריים.
5. הרכב התערובות הייעודיות שיוכנו ע"י מרכזי המזון המסחריים ומכוני התערובת (הרכב התערובות ב-1.0 ק"ג חומר טרי) - ראו טבלה מצ"ב.

הרכב התערובות בשלוחות השונות

אנרגיה	ויט E	ויט A	זרחן	סידן	חלבון	הרכב התערובות ב-1.0 ק"ג חומר טרי
מג"ל	יחב"ל	יחב"ל	%	%	%	יחידות
1.77	32	8,700	0.44	1.00	18.3	תערובת חולבות
1.59	64	11,800	0.29	0.42	17.6	תערובת עגלות עד 6 חודשים
1.62	60	11,400	0.35	0.11	26.1	תערובת עגלות 6 עד 24 חודש
1.69	27	9,700	0.15	0.15	16.2	תערובת פיטום
1.77	40	12,000	1.80	2.20	23.5	תערובת פרות במרעה

תיק חירום לרפת ולדיר חלב

6. הנחיות לגבי הרכב המנות בפועל (ק"ג תערובת לראש/ליום).

מנות עבודה	תערובת ק"ג חומר טרי	מזון גס ק"ג חומר יבש	מקור מזון גס מומלץ*
פרות	15.6	9.2	תחמיצים, שחת דגן, שחת קטנית
עגלות עד 6 חודשים	2.2	1.1	תחמיצים, שחת דגן, שחת קטנית
עגלות 6 עד 24 חודש	4.0	6.5	תחמיצים, שחת דגן, קש
פיטום	5.1	2.5	תחמיצים, שחת דגן, קש
פרות במרעה	3.4	9.0	קש

* בתיאום עם תזונאי / מדריך

צאן

- בהנחה שבזמן חירום הנמלים לא פעילים כבשיגרה, יכול להיווצר מחסור בגרעינים ומקורות חלבון מחו"ל. על כן, מלאי המזונות המרוכזים מתוכנן לחלוקה לעדר החולבות (כבשים ועיזים) ועדר הבשר (צאן במרעה ופיטום) בהתאם להנחות הבאות:
1. כ-10% עד 5% משלוחת הפיטום יעברו לשחיטה מיידית, בהתאם ליכולת.
 2. הזנת הצאן לחלב תותאם ליצור של בין 80% ל-50% מכמות החלב המיוצרת בשגרה.
 3. חומרי לוואי לחים לא יהיו זמינים כשגרה בגין פעילות חלקית של התעשייה בזמן חרום.
 4. מכוני התערובת ייצרו תערובות ייעודיות לשלוחת הבוגרות, ולשלוחת הפיטום. התערובות השונות מתוכננות להשלים במנות השונות, את מלאי המזונות הגסים במרכזי המזון העצמאיים ו/או המסחריים.
 5. הרכב התערובות הייעודיות שיוכנו ע"י מרכזי המזון המסחריים ומכוני התערובות (הרכב התערובות ב 1.0 ק"ג חומר טרי).

תערובת	חלבון %	סידן %	זרחן %	ויט A יחב"ל מינימום	נחושת ח"מ מקסימום	ויט E יחב"ל מינימום	אנרגיה מגק"ל קג חי
תערובת צאן בוגרות	16.0	1.2	0.60	6,000	8	100	1.75
תערובת צאן לפיטום	17.0	1.4	0.55	7,000	8	100	1.77

6. הנחיות לגבי הרכב המנות בפועל (ק"ג תערובת ומזון גס לראש/ליום).

מנות עבודה	תערובת ק"ג חומר טרי	מזון גס ק"ג חומר יבש	מקור מזון גס מומלץ*
כבשים ועיזים חולבות	1.5	0.9	תחמיצים, שחת דגן, שחת קטנית
צאן בסוף הריון	0.9	0.9	תחמיצים, שחת דגן, שחת קטנית
שיות וצפירות	0.65	0.65	תחמיצים, שחת דגן, שחת קטנית
טלאים וגדיים לפיטום	1.25	0.1	שחת דגן, שחת קטנית
צאן במרעה וקיום	0.3	0.9	קש, שחת דגן